

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Доклад, съдържащ конкретни предложения за подобрене на законодателството по такъв начин, че да е възможно включването им в политиките на управляващите органи – резултат от изпълнението на дейността, ведно с аналитичен доклад, съдържащ всички изводи от проведените аналитично-проучвателни действия, оформени като препоръки, предложения и добри практики

Резултат от изпълнението на Дейност 3 по Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

Въведение

Българската библиотечно-информационна асоциация (ББИА) е бенефициент по проект BG05SFOP001-2.025-0114 „Развитие на политиките за взаимодействие с гражданското общество в процеса по мониторинг и оценка на въздействието на законодателството” по Оперативна програма „Добро управление” по процедура BG05SFOP001-2.025 „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“, Приоритетна ос № 2 „Ефективно и професионално управление в партньорство с гражданското общество и бизнеса“, като е сключен Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01.

Сдружението е доброволна и независима професионално-творческа неправителствена (НПО) организация, която обединява специалисти, независимо от ведомствената принадлежност на институцията, в която работят, които се стремят да усъвършенстват библиотечната и научно-информационната дейност и да издигнат престижа на професията.

Професионалната организация е основана през 1990 г. като Съюз на библиотечните и информационните работници в България. От 2008 г. сдружението носи името Българска библиотечно-информационна асоциация. Днес ББИА има 1131

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

индивидуални и 82 колективни членове. Териториалните секции на асоциацията са 19, а тематичните секции – 9.

Сдружението е дълбоко ангажирано с библиотечната дейност като цяло и дейността на обществените библиотеки в частност, като един от примерите за това е изпълнението на следните няколко проекта, в това число:

- Проект № 1 - Договор № EDU.0121.20141125/27.02.2015 г. Наименование на проекта: "Българските библиотеки в 21 век" (2015 – 2019), финансиран от Фондация "Америка за България"; Резултати от проекта: 1. Нарасналото разбиране сред политиците и обществото за ролята на библиотеките и отразяването му в стратегическите и правни документи (на 26 февруари 2018 г. беше проведена кръгла маса с международно участие „Авторско право и библиотеките“, събитие от програмата на българското председателство на Европейския съюз (ЕС), на която беше приета Софийската декларация „Европа има нужда от своите библиотеки: наследство и знание за по-силен Европейски съюз“; беше одобрена Наредба № 24 от 10 септември 2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие на Министерство на образованието и науката (МОН) и Министерство на здравеопазването на Република България (МЗ), като в гл. 5, чл. 62 – 65 са разписани изискванията за библиотечно-информационното осигуряване); 2. активното включване на библиотеките в дейностите по учене през целия живот (стимулиране на библиотеките да предлагат обучения по компютърна грамотност за хора от третата възраст, по програмиране и финансова грамотност за деца и др.); 3. увеличаване на публичните финанси за библиотеките (увеличаване на стандарта за финансиране на субсидирана бройка в регионалните и националната библиотеки с 20% през 2016 г.; увеличение на единния разходен стандарт за издръжка на читалищата и регионалните библиотеки (РБ) с 14,5% през 2018 г.; увеличение на единния разходен стандарт за издръжка на регионалните библиотеки с 15% през 2021 г.; осигуряване на 1 млн. лв. по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ през 2018 г. и на 2 млн. лв. от 2019 до 2021 г.); 4. увеличаване на капацитета на библиотечния персонал и повишаване на квалификацията му (проведени са общо 62 курса от програмата на Център за продължаващо обучение (ЦПО) и са обучени общо 767 библиотечни специалисти; организирани са 2 национални дискусии ”Глобална визия за

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- библиотеките”); 5. стимулиране на внедряването на иновативни библиотечни услуги и програми в библиотеките (библиотерапия, услуги за тийнейджъри, дигитализация на комуникациите и др.);
- Проект № 2 - Договор №116/31.12.2018 г., Ваучери за заети лица (2017 – 2018), финансиран от Европейския социален фонд на Европейския съюз чрез ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020 Резултат: Организиране на 6 обучения за придобиване на III степен на професионална квалификация "Библиотекар" от лицензирания ЦПО към Асоциация "Съвременни читалища" съвместно с 6 РБ, според нормативните изисквания на Закона за обществените библиотеки и Закона за професионалното образование и обучение, общо 54 обучени библиотечни специалисти от различни Районни библиотеки (РБ) за 10 м. по уч. дисциплини, като след успешно завършване на обучението и след провеждане на държавни изпити участниците получиха Свидетелство за придобита III степен на професионална квалификация по професия "Библиотекар";
 - Проект № 3 - Договор №136/30.12.2016 г. "Библиотеки на бъдещето (2015 – 2017)", финансиран от гръцката неправителствена организация „Future Libraries“ Резултат: За периода 25 до 28 ноември 2016 г. в София се проведе II международна среща на участниците в проекта INELI на Балканите (Международна мрежа от развиващи се библиотечни иноватори на Балканите). Проектът се координира от гръцката неправителствена организация „Библиотеки на бъдещето“ (Future Libraries) и обединява библиотечни общности от Албания, Босна и Херцеговина, България, Хърватия, Република Северна Македония, Косово, Черна гора, Румъния, Сърбия, Словения и Гърция, с цел да развият устойчива мрежа, която насърчава сътрудничество и иновации, електронно учене и експерименти с нови идеи. На срещата бяха оценени резултатите от онлайн обучението на 35-те иноватори, спечелили конкурса да участват в програмата. Бяха оповестени победителите в Наградите за иновации – пет разработени проекта от библиотеките-участници, които получиха начален грант за осъществяването на идеите си. Проведоха се презентации на библиотечни иновации от България и други участващи страни;
 - Проект № 4 Договор №222 256 /23.01.2019 г. Стимулиране на четенето в ранна детска възраст в България (2018 – 2019), финансиран чрез дарения от частни лица, събрани през платформите GlobalGiving и България дарява. Резултат: Закупените и подарени общо 2774 книги и игри за деца от 1 до

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

6-годишна възраст, като са изпратени на 14 предварително подбрани библиотеки от отдалечени, планински и погранични райони с висока посещаемост от деца и родители в своите региони за 2017 г. и 2018 г. Читалищните библиотеки, включени в проекта, разпространиха информацията за подарените нови книги и осигуриха достъп до тях не само на читателите си. В библиотеките се организираха изложби, представяния и четения с получените по проекта книги и игри за децата и техните родители.

Видно от изложеното ББИА притежава опит в изпълнението на проекти в областта на библиотечното дело и е пряко ангажирано с установяването на модерни регулации на тази дейност на територията на Република България. Именно поради тази причина изпълнението на настоящата дейност № 3 по проекта е израз на възможността да дадем добавена стойност на текущия проект, като допринесем за осъществяването на необходимите промени на приложимата нормативна уредба.

Предмет на Дейност 3

В хода на целия проект се изготвиха по предходните 2 дейности освен аналитични доклади и:

- Методика за гражданско включване в процеса на оценка на въздействието на законодателството, приложима за различни сфери на управление;
- Типизирана шаблонна процедура за извършване на мониторинг и оценка на въздействието, приложима по отношение на различни по вид и обхват нормативни и стратегически актове.

В рамките на настоящата дейност № 3 от проекта се очаква да бъде приложена типизираната шаблонна процедура за извършване на мониторинг и оценка на въздействието за извършване на пилотен анализ с цел мониторинг и оценка на въздействието на релевантен за дейността на ББИА нормативен акт.

Изисквания към изпълнението

За да се гарантира устойчивостта на постигнатите резултати в рамките на текущия проект по предходните две дейности, още в рамките на проектното предложение се очерта необходимостта от извършването на анализ на основен акт за библиотечно-информационното дело, който трябва да бъде избран при стартиране на изпълнението на дейност № 3. Целта е да се приложи създадената в рамките на Дейност 2 типизирана шаблонна процедура за извършване на мониторинг и оценка на въздействието, като по този начин, от една страна, се оцени нейната практическа стойност, а от друга – бъдат

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

формулирани конкретни предложения за подобрене на законодателството по такъв начин, че да е възможно включването им в политиките на управляващите органи.

Всички препоръки, предложения и добри практики трябва да бъдат оформени в доклад, съдържащ конкретни предложения за подобрене на законодателството по такъв начин, че да е възможно включването им в политиките на управляващите органи – резултат от изпълнението на дейността, ведно с аналитичен доклад, съдържащ изводите от проведените аналитично-проучвателни действия. Дейността е проявление на гражданския мониторинг на политики и/или законодателство чрез проучвания, анализи и оценяване на въздействието/ефекта и отправяне на предложения за преформулиране на политики и подобряване на законодателството, включително и за подобряване на средата за гражданско участие в управлението. Изпълнението на настоящата дейност съответства на заложената като специфична цел 3 от проектното предложение "Повишаване на капацитета на НПО за включване в процеса на мониторинг и оценка на въздействието чрез прилагане на практика на типизирана шаблонна процедура за извършване на мониторинг и оценка на въздействието и подобряване на процесите по управление в сферата на библиотечното дело посредством отправяне на препоръки за усъвършенстване на законодателството". Дейност № 3 е насочена към удовлетворяване на потребностите на всички предвидени в проектното предложение целеви групи. Начинът за удовлетворяване на идентифицираните нужди на целевите групи е в резултат на създаването на резултат, който допринася за постигането на проектните цели и задоволяване на техните потребности. С реализирането на дейността ще се постигне в пълна степен заложената обща цел на одобреното проектно предложение, а именно - повишаването на взаимодействието с гражданското общество в процеса по мониторинг и оценка на въздействието на законодателството, приложено към конкретна организация в конкретна сфера. Ще се повиши капацитетът на ББИА като НПО за прилагане на типизирана шаблонна процедура за извършване на мониторинг и оценка на въздействието, като по този начин организацията се установи като пълноправен партньор. В резултат на изпълнението на тази дейност, компетентните органи ще получат адекватни препоръки и предложения, за да се постигне по-добро и по-отговорно управление в сферата на библиотечното дело.

Предвид обстоятелството, че избраният акт ще бъде от сферата на библиотечно-информационното дело, ще се задоволят нуждите на максимално широк кръг от обществеността за адекватно законодателство в сфера на специфична и общественополезна и социално значима дейност. Резултатите от изпълнението се очаква да бъдат публично оповестени на официалната интернет страница на ББИА, както и да бъдат предоставени на органите на изпълнителната власт – МС и на представителите на органите на местно самоуправление - Национално сдружение на общините с цел

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

приемането на управленски решения за разширяване на възможността за участие на обществеността в мониторинга и оценката на въздействието на нормативните актове. До гореописаните институции ще бъде подготвено и изпратено официално писмо от бенефициента по традиционен начин или по електронен път, определен като допустим.

Начин на изпълнение

Дейността бе изпълнена със собствен на бенефициента ресурс и се изразява в изготвянето на пилотен анализ, следвайки създадената в рамките на Дейност 2 от проекта типизирана шаблонна процедура за извършване на мониторинг и оценка на въздействието, от експерт на бенефициента. Изготвянето на анализа е предшествано от прието и отчетено изпълнение на Дейност 2.

На следващо място, е избрането на нормативен акт, който да бъде анализиран. Предвид обстоятелството, че актът трябва да е от сферата на библиотечно-информационното дело, следва да се приеме, че в най-голяма степен относим към проблематиката, близка до бенефициента, се явява Законът за обществените библиотеки, поради което именно той бе избран за предмет на настоящия пилотен анализ.

Изпълнение протече в следващите етапи: Събиране на необходимата информация за извършването на дейността, Прилагането на типизираната шаблонна процедура за извършване на мониторинг и оценка на въздействието; Изготвяне на аналитичен доклад; Извеждане на конкретни препоръки; Съгласуване на постигнатите резултати вътрешно в организацията на бенефициента; и Отчитане на изпълнението. Етапите са обективирани в описаното в следващия раздел.

При извършването на дейността бяха използвани разработената методика и шаблонна процедура, както и множество аналитични методи и публично достъпната информация, предоставена от органите на държавна власт, както и тази, която е публично достъпна от европейските институции, включително и бяха проучени научни трудове, които имат отношение към изследвания проблем, както и аналитично експертния интелектуален капацитет на изпълнителя на дейността.

Изводи от проведените аналитично-проучвателни действия, оформени като препоръки, предложения и добри практики

Съгласно приетата шаблонна процедура като **етап № 1 мониторингът на законодателството е една от дейностите, които са регламентирани в нея**. Законът за обществените библиотеки (ЗОБ) е част от системата на законодателството и подлежи на мониторинг, поради което може да бъде обект на мониторинг. Законът бе изследван

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

основно в исторически план, като се проследиха процесите преди неговото приемане, периодът от неговото приемане до датата на последното му изменение, както и мотивите за това. С цел пълнота на изложението извършихме действия по мониторинг (наблюдение и изследване) в исторически аспект на посочения нормативен акт, като поради липса на ресурси за автоматизиране на дейността действията в рамките на етапа са извършени „ръчно“. Като важен извод се установи, че законът не е предмет на наказателни процедури от страна на ЕС.

Информацията, която бе събрана, е основно чрез достъп до данни на официалния интернет адрес на Народното събрание и Портала за обществените консултации с оглед на обстоятелството, че всички проекти на нормативни актове, включително и по отношение на изследвания такъв са публикувани на посочените електронни платформи.

В исторически контекст приемането на закона е извършено в период, в който Европейската комисия включва в дневния ред на ЕС предизвикателствата на цифровизацията на книгите спрямо авторите, библиотеките и потребителите, което и предвид присъединяването на Република България (РБ) към Европейския съюз (ЕС) през 2007 г. постави реформата на библиотечното дело не само на национално, но и на европейско ниво.

Прави впечатление, че за сравнително „млад“ закон ЗОБ претърпява значителни и нетипично разпределени във времето промени. Законът влиза в сила от 06.07.2009 г., като е обнародван в Държавен вестник (ДВ) бр. 42 от 5 юни 2009 г., а последващите му изменения и допълнения са - изм. ДВ бр. 74 от 15 септември 2009 г., изм. ДВ бр. 38 от 21 май 2010 г., изм. ДВ бр. 15 от 15 февруари 2013 г., изм. ДВ бр. 68 от 2 август 2013 г., изм. ДВ бр. 2 от 3 януари 2018 г., изм. и доп. ДВ бр. 89 от 26 октомври 2018 г., доп. ДВ бр. 94 от 13 ноември 2018 г., изм. и доп. ДВ бр. 56 от 30 юни 2023 г.

Като изключим измененията през 2010 г., като цяло се наблюдава повтаряща се честота от по средно две изменения на година през определен период, който факт е необходимо да бъде взет предвид, тъй като честата промяна на нормативни актове през кратък период от време влошава значително качеството на приетите регулации на обществените отношения, а в известен смисъл и може да се приеме като показател за недобра организация, липса на време да бъдат огледани и прецени всички наложителни промени, липса на добро планиране и известна хаотичност на процесите.

С оглед на извършеното проучване се установи, че на Портала за обществени консултации на Министерски съвет могат да бъдат открити Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените библиотеки с дата на откриване 29.11.2022 г., Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените библиотеки с дата на откриване 15.10.2020 г., проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените библиотеки с дата на откриване 14.8.2017 г., Законопроект за изменение и допълнение на Закона за обществените библиотеки с дата на откриване 18.12.2013 г., Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените библиотеки с дата на откриване 7.2.2013 г. Аналогични текстове се откриват и на официалния сайт на Народното събрание.

Както бе посочено по-горе, прави впечатление, че измененията са хаотични, а в в определени случаи някои основни разпоредби в ЗОБ са забавени във времето. Така съгласно § 3 от ПЗР на ЗОБ се предвижда в тримесечен срок от влизането в сила на закона министърът на културата да утвърди Стандарт за библиотечно-информационно обслужване по чл. 8, ал. 2, който стандарт е формално приет едва през 2015 г. като е утвърден само със Заповед на министъра на културата като общ административен акт, а не като нормативен акт. Също така Наредбата по чл. 55, ал. 2 е приета едва през 2014 г. - НАРЕДБА № 3 ОТ 18 НОЕМВРИ 2014 Г. ЗА СЪХРАНЯВАНЕТО, ПОЛЗВАНЕТО И РАЗПОРЕЖДАНЕТО С ДОКУМЕНТИ ОТ БИБЛИОТЕЧНИЯ ФОНД, след като изтекъл определения в закона срок за това.

Части от анализирания проект, които не са били приети от НС, са инкорпорирани в повторни законопроекти, което може да бъде свързано с намерението, да се прокара определената политика, но това се е увенчавало с променлив успех. В допълнение към изложеното обективността налага да се посочи, че липсва органична и последователна дейност по приемането на подзаконовата нормативна уредба. Направен е опит да се следват тенденциите за дигитализация, но обективността налага да се заключи, че крайните резултати не са еднозначни. Всичко гореописано създава впечатление за закон, чието прилагане не изпълнява напълно целите, за които е приет, като същевременно опитите за изменението и допълнението му не водят до съществени подобрения.

След като се събра първоначалната релевантна информация се пристъпи към следващ **Етап (2) Идентифициране на проблеми**. Съпоставяйки информацията от различните мониториращи източници, можем да твърдим, че дори и без детайлен анализ на нормите на закона по същество, се откроява проблематиката в уредбата, която произтича от неконсистентните промени на закона, което е сигурен признак, че обществените отношения, които се цели да бъдат регулирани, не намират своята точна правна регламентация.

С цел да бъдат открити проблемите в процедурата по законотворчество на конкретния нормативен акт, се налага да бъде установено дали се наблюдава несъответствие между законодателната процедура на анализирания документ и

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

принципните положения, посочени в Закона за нормативните актове. Така съгласно чл. 186 от ЗНА се предписва резултатите от прилагането на всеки нормативен акт да се проверяват чрез последваща оценка на въздействието. Въз основа на тази оценка, ако е необходимо, се предлага отмяна, изменение или допълнение на нормативния акт, като така се гарантира, че промените ще осигурят комплексен подход и систематичност на новите правни норми.

Отговорен за извършването на последващата оценка на въздействието се явява органът, в чиято компетентност е изпълнението на държавната политика, която се регулира със съответния нормативния акт. Последващата оценка на въздействието се извършва в срок 5 години след влизането в сила на новия закон, кодекс или подзаконов нормативен акт на Министерския съвет или в по-кратък срок. Нормативната уредба предвижда последващата оценка на въздействието да се публикува на интернет страницата на съответния орган и на Портала за обществени консултации в срок до 30 дни от изготвянето ѝ.

Както е видно след направената проверка, такава последваща оценка на въздействието на Закона за обществените библиотеки не е извършвана, както и не се установи планиране на такава от съответните компетентни органи, поради което следва да се направи проверка, дали откритото несъответствие наистина представлява проблем. В хода на проучването и с оглед на информацията, която разполагаме предвид натрупания опит, се установи, че в Министерството на културата са били създадени различни работни групи по промени в няколко закона, но окончателните резултати от тяхната работа считаме, че са неясни и неудовлетворителни. Нашата експертна оценка води до извода, че е абсолютно наложително да се извърши последваща оценка на въздействието на Закона за обществените библиотеки (ЗОб) по две основни причини:

1. Нови Насоки (препоръка) на Съвета на Европа/ Европейското бюро за библиотеки, информация и документация (EBLIDA) относно библиотечното законодателство и политика в Европа от 5 април 2023 г. (Recommendation CM/REC(2023)3 of the Committee of Ministers to Member States on Library Legislation and Policy in Europe (Adopted by the Committee of Ministers on 5 April 2023 at the 1462nd meeting of the Ministers' Deputies)¹

През 2000 г. Управляващият комитет на Съвета на Европа за култура, наследство и ландшафт (CDCPP), в сътрудничество с Европейското бюро на асоциациите за библиотеки, информация и документация (EBLIDA), изготви Насоките на Съвета на Европа/EBLIDA относно библиотечното законодателство и политика в Европа, които силно повлияха при оформянето на политиките и законодателството, свързано с

¹ Достъпни/а на: <http://www.eblida.org/News/2023/EBLIDA-Council-of-Europe-Recommendation-Approved-2023.pdf> , последно посетен на 13.09.2023 г.

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

библиотеките, в държавите-членки на Съвета на Европа. Нашият ЗОБ от 2009 г. е изработен въз основа на тези насоки. След влизането на страната ни в ЕС и приемането на ЗОБ тези насоки бяха отправна точка за реструктуриране на българската библиотечна система от обществени библиотеки.

На 5 април 2023 г. Комитетът на министрите на Съвета на Европа одобри Препоръка CM/Rec(2023)3 относно библиотечното законодателство и политика в Европа, като препоръчва, насоките да се преведат на съответните официални езици на страните-членки и да се разпространят възможно най-широко до съответните органи и лица.

Препоръката въвежда нови концепции и преформулира традиционните дейности на библиотеките в следните четири насоки:

- ✓ Пълен подраздел е посветен на „демократичното участие“, който се добавя към „Свобода на изразяване и свободен достъп до информация“ (първи раздел);
- ✓ Работата на библиотеките е в рамката на Европейския дневен ред 2030 за устойчиво развитие и свързаните с него цели, а не само в образованието и културата, като по този начин се подчертава социалното измерение на библиотеките и техния ангажимент към устойчиво, демократично и справедливо общество;
- ✓ Добавени са два нови раздела: „Глобални и локални заплахи и библиотечни дейности“ и „Дигитална трансформация и разширяване на библиотечни мрежи, базирани на изкуствен интелект“;
- ✓ Препоръчва се да се засили електронното заемане в библиотеките чрез улесняване на придобиването на лицензи за цифрови книги, при разумни условия, веднага след публикуването им.

В няколко държави от Съвета на Европа библиотечното законодателство вече отразява тези нови концепции и роли и затова призивът е да се укрепят общоевропейските усилия в стремежа към изграждането на добре информирано, приобщаващо и демократично общество.

2. Културни, обществени и технологични промени.

Тези промени предизвикват библиотеките да се развиват по нов начини и ние виждаме, че ЗОБ не сработва и не е ефективен по отношение на няколко важни дейности:

- ✓ по отношение на структурирането на държавната мрежа от обществени библиотеки. Според ЗОБ тя обхваща Националната библиотека, регионалните библиотеки, общинските библиотеки и читалищните библиотеки. Читалищните библиотеки обаче са в структурата на народните читалища, които са „(...)юридически лица с нестопанска цел и се определят в закона като традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи (...)“, което на практика означава, че те не са със статут на общински институции. Наложително е да се уреди статутът на читалищните библиотеки в Закона за народните читалища и да се свърже по-ефикасно със ЗОБ, като се регламентира по-ясно и финансирането на дейността на читалищните библиотеки. Освен това не е ясно новите читалища, след като се финансират, ще създават ли библиотеки и какви ще бъдат те. Посоченото противоречие е една от причините да нямаме фиксирана и добре работеща национална мрежа (система) на обществените библиотеки, която да може да бъде ефективно регулирана от министерството. Има много голям процент на не действащи или слабо действащи библиотеки в читалищата, както и не са създадени възможности за мобилно обслужване и други;

- ✓ независимо от утвърждаването на Стандарта за библиотечно-информационно обслужване, който е органично свързан като подзаконов нормативен акт към ЗОБ, той реално не функционира. Този Стандарт е особено важен, защото задава параметрите за библиотечните дейности и е изработен на основата на международните стандарти за индикатори за библиотечна дейност и неспазването му води до неконтролируеми негативни последици за сферата;
- ✓ има и редица други несвършенства в уредбата, които могат да бъдат поправени и допълнени, като например, такива, свързани с управлението на отделните видове библиотеки; със спецификата на услугите, с технологичното обновяване и други.

Предвид всичко гореописано може ясно да се дефинира установеният проблем, а именно – липсата на изготвена последваща оценка на въздействието на Закона за обществените библиотеки, която да изследва съотношението между поставените цели и постигнатите резултати при прилагането на нормативния акт и да даде насоки за актуализиране и привеждане в съответствие със световните стандарти на обществените отношения в сферата на библиотечното дело.

Използването на сравнителен и прогностичен анализ показва, че ако не се предприемат действия по изготвянето на последваща оценка на въздействието на ЗОБ, които да доведат до систематическото му и стратегическо обновяване, то предвид мястото на акта в национален, европейски и световен план, библиотечното дело у нас няма как да претърпи положително развитие, още повече ще загуби от своето реноме сред другите страни и един ефикасен инструмент на културата и образованието ще остане до голяма степен неизползваем и архаичен.

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

На следващо място, трябва да се пристъпи към **Етап 3 - Идентифициране на необходими мерки за привеждане на средата в съответствие.**

В конкретната ситуация, предвид изведената проблематика, единствените възможни решения са:

- Да се извърши последваща оценка на въздействието на акта;
- Да не се извърши последваща оценка на въздействието на акта.

И двата варианта са напълно реалистични, поради което следва да се изготви матрица на решенията, засягаща двете възможни опции, представена в таблицата по-долу:

	Вариант „Без действие“	Вариант 1
Икономически въздействия		
1. Финансиране на библиотечното дело	Все така хаотично и необвързано докрай с целите на закона.	Въвеждане на стриктна рамка, която ще позволи създаването на добре работеща национална мрежа (система) на обществените библиотеки, която да може да бъде ефективно регулирана от министерството.
Социални въздействия		
1. Процент граждани, които се възползват от библиотечни услуги	Без промяна.	Повишаване на процента граждани, които се възползват от библиотечни услуги, поради това, че последните са станали по-атрактивни и достъпни за използване.
2. Повишаването на нивото на образование и култура у гражданите	Без промяна.	Повишаването на процента граждани, които се възползват от библиотечни услуги, поради това, че последните са станали по-атрактивни и достъпни за използване, води пряко до повишаване на нивото на образование и култура у гражданите.
Екологични въздействия		
1. Намаляване на вредните емисии посредством дигитализация	Високи нива на вредни емисии без промяна.	Дигитализацията води до намаляване на обема на хартиени услуги, което е в пряка връзка с намаляване на изсичането на горите и спомага за запазване на природата, като последното намира отражение в намаляване на вредните емисии.
Специфични въздействия		
1. Привеждане на нормативната уредба в съответствие с международните и европейски	Неизпълнимо.	Осигуряване на привеждането на нормативната уредба в съответствие с международните и

www.eufunds.bg

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

стандарт		европейски стандарти.
2. Осигуряване на изпълнение на законодателството, изискващо извършване на последваща оценка на въздействието в определен срок	Неизпълнено.	Осигуряване на изпълнение на законодателството, изискващо извършване на последваща оценка на въздействието в определен срок.

Тъй като вариантите са максимално синтезирани, следва да се пристъпи към следващия етап, а именно - **Етап 4 Извеждане на възможни решения, отговарящи на формата за оценка на въздействието.**

Таблицата по-горе позволява лесна оценка на вариантите, включени в матрицата на решенията. Безспорно вариантът „Без действие“ води единствено до негативни последици във всеки един изследван аспект и само извършването на последваща оценка на въздействието може да доведе до положителни промени в изследваната сфера.

Като най-логичен и обществено полезен намираме вариантът, който предвижда промяна на нормативния акт, но такава, която да бъде концептуална, систематизирана, всеобхватна, правно издържана и задоволяваща поставените цели. Това налага подходът при подготовката на закон за изменение и допълнение на Закона за обществените библиотеки да бъде последователен, аналитичен и концептуален. Промените следва да задоволяват всички установени дефицити и да държат сметка една с друга, а това предполага да бъде извършена последваща оценка на въздействието, защото тя ще даде отговор, кои са всички наболели проблеми, какви са дефицитите, които настоящата регулация не може да задоволи, и какви биха могли да бъдат възможните решения. Идеята е да бъде направена една промяна на закона, без да се черпят негативите от промените на парче. За да се определи отговорна институция и другите релевантни компоненти от образа на съответния вид оценка на въздействието, както и формата, която трябва да заеме вариантът „с действие“ (в смисъл изготвяне на последваща оценка на въздействието на нормативния акт), а също така и за формулиране на допълнителни юридически коректни насоки и препоръки към компетентните органи при необходимост, е направен кратък анализ на процедурата на последваща оценка на въздействието.

Съгласно нормативната уредба резултатите от прилагането на нормативен акт се проверяват чрез последваща оценка на въздействието. Последващата оценка на въздействието изследва съотношението между поставените цели и постигнатите резултати при прилагането на нормативния акт.

Органът, в чиято компетентност е изпълнението на нормативния акт или който традиционно предлага промени в него, извършва последваща оценка на въздействието:

1. на новите закони, кодекси и подзаконовни нормативни актове на МС - в срок до 5 години от влизането им в сила;

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

2. по своя преценка - на най-често изменяните и допълваните нормативни актове и на тези, на които е извършена цялостна предварителна оценка на въздействието;
3. по своя преценка - на други нормативни актове, извън случаите, описани по-горе.

Извършването на последваща оценка на въздействието включва:

1. определяне на целите на оценката;
2. същинско извършване на оценката;
3. обобщаване на оценката;
4. разпространение на резултатите от оценката.

Целите на последващата оценка на въздействието могат да са свързани с периодичен преглед на прилагането на нормативния акт, с резултатите от регулирането на конкретна част от съответните обществени отношения, със съответствието с определени конституционни или законови положения, с изводи относно последиците от прилагането на акта чрез правилата, които са заложиени в него.

Същинското извършване на оценката включва:

1. определяне на обхвата и структурата на оценката;
2. определяне на заинтересованите страни и събиране на данни;
3. анализ на данните и оценяване на въздействията;
4. формулиране на изводи.

Определянето на обхвата и структурата на оценката включва:

1. изследване на причините за приемането или изменението на нормативния акт, при което се:
 - а) вземат предвид използваните ресурси, постигнатите резултати, последиците и въздействията от приемането или изменението на нормативния акт;
 - б) вземат предвид причинно-следствените връзки между приемането или изменението му, последиците и въздействията от него, промени в обществените отношения, промяна в поведението на адресатите на акта и др.;
 - в) изследват мотивите, съответно докладът към проекта на нормативния акт преди приемането му, частичната или цялостната предварителна оценка на въздействието, когато са извършени такива;
 - г) изследва съдебна практика, която е свързана с нормативния акт;
2. определяне на критерии за оценка, които могат да бъдат:
 - а) постигане на целите - степента, в която целите от приемането или изменението на нормативния акт са постигнати, независимо дали това се дължи на прилагането на нормативния акт;
 - б) ефективност - степента, в която постигането на целите, които са заложиени при приемането или изменението на нормативния акт, се дължи на прилагането на нормативния акт;

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

в) ефикасност - постигането на целите, заложи при приемането или изменението на нормативния акт, с минимално използване на ресурсите при прилагането на нормативния акт;

г) устойчивост - степента на трайно решаване на идентифицираните проблеми, включително броя на промените в нормативния акт;

д) полезност - степента на удовлетворяване на очакванията на адресатите на нормативния акт;

3. определяне на въпроси за оценка.

Определянето на заинтересованите страни и събирането на данни включва идентифициране на адресатите и заинтересованите лица на нормативния акт и осигуряване на относимите за оценката данни, включително чрез консултации със заинтересованите страни. Анализът на данните включва трансформацията им в информация, която е необходима за постигане на целите на оценката.

Оценяването на въздействията от приемането или изменението на нормативния акт се основава на анализа на събраните данни. При оценяването на въздействията и формирането на изводи се тълкуват и обобщават анализирания данни, като се правят съответните изчисления, като се използват самостоятелно или заедно някои от следните методи/групи методи:

1. група прагматични методи, включително наблюдение на изпълнението и теория на промяната като рамка за данни;
2. група методи за проучване на казуси, включително чрез проследяване на процеса и реалистично оценяване, анализ на съгласуваност и анализ на продължението, и качествен сравнителен анализ;
3. група методи за изследване чрез контролни групи, които позволяват да се оцени ефектът от нормативната промяна чрез сравнение на резултатите между равностойни тестова и контролна група;
4. мултикритериен анализ - метод за последваща оценка на въздействието върху основата на специален набор от критерии, които са свързани с набелязаните цели;
5. модел на стандартните разходи - методологическа рамка за измерване на разходите за изпълнение на задълженията за предоставяне на информация;
6. други методи.

Обобщаването на оценката изисква изготвянето на доклад. Докладът съдържа резюме и основна част. Основната част на доклада съдържа най-малко:

1. увод;
2. определените цели;

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

3. обхвата и структурата на оценката, включително изследването на причините за приемането или изменението на нормативния акт, определените критерии за оценка и определените въпроси за проверка;
4. определените заинтересовани страни и събраните данни, включително проведените консултации със заинтересованите страни;
5. анализа на данните;
6. описание на въздействията и формулираните изводи въз основа на анализа на данните и методите за тяхното тълкуване, обобщаване и изчисляване, причините за техния избор;
7. начините, по които ще бъдат разпространени резултатите от оценката;
8. препоръка за последващи действия съгласно чл. 18б от Закона за нормативните актове;
9. приложения.

Разпространението на резултатите от оценката се извършва като в срок до 30 дни от нейното извършване оценката се публикува на интернет страницата на администрацията, която го подпомага, и се изпраща в администрацията на Министерския съвет за публикуването и на Портала за обществени консултации.

В зависимост от резултатите от последващата оценка на въздействието органът може да предлага отмяна, изменение или допълнение на нормативния акт и да инициира извършването на предварителна оценка на въздействието на предложените промени.

В обобщение на изложеното считаме, че е наложително извършването на последваща оценка на въздействието на Закона за обществените библиотеки. Компетентен да възложи извършването на такава дейност е държавният орган, в чиято компетентност попада приложението на закона. В конкретния случай това е министърът на културата. Предвид спецификата на тази дейност и необходимата специализирана експертиза се налага изводът, че екипът, който извършва оценката, следва да бъде съставен от специалисти в различни области: в областта на библиотечното дело и юристи като минимум.

Отговор на въпроса, как би могла ББИА да се включи като подпомагащ фактор в тази дейност (последваща оценка на въздействието), считаме, че се дава от Методиката за гражданско включване в процеса на оценка на въздействието на законодателството, приложима за различни сфери на управление.

Съгласно посочената методика се предвижда извършването на действия по инициатива от страна на съответната неправителствена организация, в случая по инициатива на ББИА. Методиката предвижда възможност ББИА да инициира процесите по нормотворчество, а в конкретния случай се налага, преди да стартира този процес, да се извърши последваща оценка на въздействието. Стъпките, които са препоръчани в методиката, и които се извършиха понастоящем са следните:

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- установяване на проблем – установиха се множество изменения на Закона за обществените библиотеки, както и неактуалност на настоящата регулация с оглед на изискванията на общностното право;
- с вътрешен ресурс на ББИА бе установено, че множеството промени в закона водят до извод, че промените се извършват на парче, което налага да бъде извършен цялостен преглед на закона, за да бъде подготвен добре обмислен проект, който да обхване всички текущи и допълнително дефинирани проблеми и качеството на нормативната дейност да бъде съответно на обществените нужди;
- избор на критериите за наблюдение и оценка: в хода на настоящия анализ се установи, че е необходимо да бъде извършена последваща оценка на въздействието;
- определяне на методите за събиране на информация: счете се, че най-удачните методи за събиране на информация биха били кабинетно проучване и документален анализ.

Въз основа на посочените критерии се събра релевантната информация, а въз основа на GAP анализа се извърши анализ и проверка на данните, след което същите бяха оценени и се формираха изводи, че следва да се препоръча извършването на последваща оценка на въздействието на Закона за обществените библиотеки, като при възлагането на нейното извършване следва да бъде възложено на представители на водещи обществени организации в областта на библиотечното дело да бъдат интервюирани от страна на извършващия оценката, както и да представят становище по изготвения доклад. Като допълваща форма на гражданско участие, считаме, че ББИА би могла да бъде инициатор на публична дискусия под егидата на министъра на културата, по време на която да бъдат дефинирани проблемите по приложението на закона, както и очакванията на лицата, които са пряко засегнати от неговото прилагане, респективно бъдещото му изменение.

Конкретни предложения за подобрене на законодателството по такъв начин, че да е възможно включването им в политиките на управляващите органи

Синтезирано, всички изводи от проведените аналитично-проучвателни действия, оформени като препоръки, предложения и добри практики могат да се оформят в две конкретни предложения:

- Извършване на последваща оценка на въздействието на Закона за обществените библиотеки;

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- Активното включване на НПО в процеса по извършване на последваща оценка на въздействието на Закона за обществените библиотеки чрез участие в/организиране на публична дискусия по отношение на проблемите по прилагането на Закона за обществените библиотеки, както и интервюиране на представители на ББИА от изпълнителя на последващата оценка на въздействието и изготвяне на рецензия на доклада от ББИА.

Отправянето на препоръките към съответните компетентни органи - сезиране на министъра на културата с установения проблем, информиране на МС, НСО, ще бъде извършено с оглед изпълнението на проектните изисквания и информиране на цялата общественост за необходимостта от цялостна и компетентна намеса.

Проектът на писмо, което изпращаме до гореописаните органи, е представен като приложение към настоящия доклад.

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е създаден в рамките на Административен договор № BG05SFOP001-2.025-0114-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, представляваща минимална помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/20131, по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-2.025 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор, с предмет „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО“